

Regeringens proposition

1980/81: 21

om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift;

beslutad den 23 oktober 1980.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ULF ADELSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framläggs bl.a. förslag om en förhöjd avgift när felparkeringsavgifter inte betalas inom föreskriven tid.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift

Härigenom föreskrivs att 1, 3, 6 och 16 §§ lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Regeringen får förordna att denna lag skall tillämpas i fråga om *överträdelse* av föreskrift rörande parkering eller stannande av fordon som är *upptaget* i bilregistret eller motsvarande utländska register om överträdelsen *ej* är belagd med straff.

Föreslagen lydelse

1 §

Regeringen får förordna att denna lag skall tillämpas i fråga om *överträdelser* av *föreskrifter* som rör parkering eller stannande av

1. fordon som är *upptagna* i bilregistret eller motsvarande utländska register.

2. fordon som är *upptagna* i det militära fordonsregistret, eller

3. fordon som *brukas* med stöd av saluvagns-, turistvagns-, exportvagns- eller interimslicens,

om överträdelsen *inte* är belagd med straff.

Vad som sägs i lagen om ägare av fordon gäller, i fråga om fordon som brukas med stöd av licens som anges i 3, licensinnehavaren.

3 §¹

Regeringen får ange det högsta och det lägsta belopp som felparkeringsavgifter får fastställas till. Beloppen får därvid varieras med hänsyn till skilda slag av parkeringsöverträdelser.

Regeringen får ange det högsta och det lägsta belopp som felparkeringsavgifter får fastställas till. Beloppen får därvid varieras med hänsyn till skilda slag av parkeringsöverträdelser. *Att beloppet höjs i vissa fall framgår av 6 § andra stycket.*

I de kommuner som svarar för trafikövervakning enligt lagen (1964: 321) om kommunal trafikövervakning fastställer kommunfullmäktige felparkeringsavgiftens belopp. I andra kommuner fastställs beloppet av länsstyrelsen.

6 §

Betalas *ej* felparkeringsavgift inom föreskriven tid, skall fordonets ägare erinras om betalningsansvaret och uppmanas att inom viss tid betala avgiften.

Betalas *inte* en felparkeringsavgift inom föreskriven tid, skall fordonets ägare erinras om betalningsansvaret och uppmanas att inom viss tid betala avgiften.

¹ Lydelse enligt förslag i prop. 1979/80: 178.

Nuvarande lydelse

Betalas *ej* avgiften efter uppmaning som avses i första stycket, utfärdas åläggande för fordonets ägare att betala avgiften inom viss tid. Efterkommes *ej* åläggandet, skall avgiften indrivas.

Föreslagen lydelse

Betalas *inte* avgiften efter uppmaning, skall ett åläggande utfärdas för fordonets ägare att inom viss tid betala en förhöjd avgift. Det belopp med vilket avgiften skall höjas fastställs av regeringen. Följs *inte* åläggandet, skall avgiften indrivas. Regeringen får föreskriva om ytterligare avgiftsförhöjning i samband med indrivning.

16 §

Har parkeringsanmärkning meddelats i kommun som svarar för trafikövervakning enligt lagen (1964:321) om kommunal trafikövervakning tillfaller felparkeringsavgiften kommunen. I annat fall tillfaller avgiften statsverket.

Vid utbetalning till kommun av *erlagd felparkeringsavgift* avdrages statsverkets kostnader med belopp som *fastställs* av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

Har *en* parkeringsanmärkning meddelats i *en* kommun som svarar för trafikövervakning enligt lagen (1964:321) om kommunal trafikövervakning tillfaller felparkeringsavgiften kommunen.

Vid utbetalning till *en* kommun av *betalda felparkeringsavgifter* avdrages statsverkets kostnader med belopp som *fastställs* av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Om avgiften har höjts enligt 6 § andra stycket skall dessutom hälften av det belopp som svarar mot höjningen tillfalla statsverket.

I annat fall tillfaller avgiften statsverket.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utdrag

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET PROTOKOLL

vid regeringssammanträde

1980-10-23

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell, Petri.

Föredragande: statsrådet Adelson.

Proposition om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift

År 1977 infördes ett nytt system för att beivra parkeringsöverträdelser (prop. 1975/76: 106, TU 1975/76: 14, rskr 1975/76: 240). Systemet innebar att de flesta parkeringsföreseelserna avkriminaliserades och att parkeringsboten ersattes med en felparkeringsavgift. Bestämmelserna finns i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift (ändrad senast 1979: 562) och i en förordning i anslutning till lagen. Lagen tillämpas på överträdelse av föreskrifter om parkering eller stannande av fordon som är upptagna i bilregistret eller motsvarande utländska register, om överträdelsen inte är belagd med straff (1 §). Om en sådan föreskrift överträds skall fordonsägaren betala en felparkeringsavgift som kan variera mellan 50 och 150 kr. (3 och 4 §§). Handlägningsordningen är följande. En parkeringsanmärkning meddelas av en kommunal trafikövervakare eller en polisman. Kommunen resp. polismyndigheten lämnar sedan uppgifter om meddelade anmärkningar till trafiksäkerhetsverket (TSV). Om en avgift inte betalas inom den tid som anges i parkeringsanmärkningen, erinras fordonsägaren om betalningsansvaret och uppmanas att inom en viss tid betala avgiften. Om betalning ändå inte sker, får ägaren ett åläggande att betala. Om han inte gör det går ärendet till indrivning (6 §). Har en felparkeringsavgift meddelats i en kommun som svarar för trafikövervakningen enligt lagen (1964: 321) om kommunal trafikövervakning tillfaller avgiften kommunen efter avdrag för statsverkets kostnader. I annat fall tillfaller avgiften staten. Det kan också nämnas att en invändning mot en parkeringsanmärkning inte inverkar på skyldigheten att betala avgiften. Avgiften återbetalas dock om betalningsansvaret undanröjs vid den rättsliga prövning som fordonsägaren kan begära.

I en framställning till regeringen begärde Svenska kommunförbundet vissa ändringar i lagstiftningen om felparkeringsavgift. Bl. a. föreslog för-

bundet att lagstiftningen ändras så att den omfattar också fordon som är upptagna i andra register än bilregistret och att det införs bestämmelser om en förhöjd avgift vid försenad betalning av felparkeringsavgifter.

Regeringen överlämnade kommunförbundets framställning till TSV och uppdrog åt verket att överväga de tekniska och administrativa möjligheterna att genomföra förbundets förslag. Verket skulle också undersöka andra åtgärder som kan leda till en enklare och snabbare handläggning av ärenden om felparkeringsavgifter. Bl.a. borde man se på möjligheterna att minska tidsåtgången för förfaranden enligt 6 § lagen om felparkeringsavgift. Verket skulle också analysera kostnadskonsekvenserna av sina förslag och lägga fram förslag till hur eventuella kostnadsökningar skulle finansieras. Verket skulle samråda med berörda myndigheter och med Svenska kommunförbundet.

TSV har i juli 1980 redovisat uppdraget. Verket har samrått med rikspolisstyrelsen, försvarets materielverk, riksskatteverket, generaltullstyrelsen och Svenska kommunförbundet. Verket föreslår att lagen om felparkeringsavgift ändras så att den blir tillämplig även på fordon som är upptagna i andra register än bilregistret. Vidare föreslås att det införs bestämmelser om en avgiftsförhöjning med 50 kr. i samband med att fordonsägare åläggs att betala felparkeringsavgifter. Beloppet bör tillfalla statsverket och kommunen med hälften vardera om parkeringsanmärkningen har utfärdats i en kommun som har kommunal trafikövervakning. I annat fall bör det tillfalla staten. Verket föreslår också att obetalda felparkeringsavgifter aviseras tillsammans med den ordinarie uppbörden av fordonsskatt. Eventuellt bör obetalda avgifter utgöra hinder mot att utfärda kontrollmärken för de berörda fordonen. Om en sådan bestämmelse införs bör den kompletteras med ett förbud att använda fordonen redan när man dröjer med betalning utöver den tidsfrist som anges i en erinran om betalningsskyldighet. Slutligen föreslår man att kommunen skall få uppbära felparkeringsavgiften i samband med att kostnader för flyttning av fordon tas ut och att avgifter som utfärdats för fordon vars ägare saknar adress i Sverige restförs hos kronofogdemyndigheten i Stockholm.

Av TSV:s redovisning av de faktiska förhållandena när det gäller dröjsmål med att betala felparkeringsavgifter framgår bl.a. följande: Under år 1979 utfärdades totalt ca 1.2 milj. parkeringsanmärkningar. I förhållande till år 1978 har antalet anmärkningar ökat med 7%. Varje månad utfärdas således omkring 100 000 anmärkningar. Om man räknar bort sådana anmärkningar som har undanröjts, felskrivits etc. betalas 29% utan påminnelse, 28% efter erinran och 19% efter åläggande. Ungefär 24% överlämnas till kronofogdemyndigheten för indrivning. Nagra större förändringar i benägenheten att betala har inte skett under år 1979 jämfört med år 1978.

Vad först gäller frågan om införandet av bestämmelser om en avgiftsförhöjning vill jag peka på att den frågan berördes redan i prop. 1975/76: 106 med förslag till lag om felparkeringsavgift, m.m. (s. 37 och 38). Härvid

anförde föredraganden, dåvarande chefen för kommunikationsdepartementet, att skäl i och för sig talade för att införa sådana bestämmelser. Något förslag lades dock inte fram, eftersom man ansåg att man först borde se på erfarenheterna av det nya avgiftssystemet och klarlägga behovet av regler om avgiftsförhöjning. Enligt min mening visar nu vad TSV har redovisat om det stora antal felparkeringsavgifter som inte betalas inom föreskriven tid att det finns ett klart behov av att det vidtas åtgärder för att väsentligt öka benägenheten att betala utan dröjsmål. I likhet med TSV anser jag att en lämplig sådan åtgärd är att införa bestämmelser om en avgiftsförhöjning för dem som dröjer med betalningen utöver den tidsfrist som anges i erinran om betalningsskyldighet. Jag vill understryka att det enligt min uppfattning är fullt rimligt att de betalningsskyldiga i sådana fall åläggs att betala en – med nödvändighet schabloniserad – ersättning för de extra kostnader som uppstår. Såsom TSV angett torde ersättningen f. n. behöva uppgå till 50 kr. Beloppet kan emellertid framdeles successivt behöva höjas. En lämplig ordning är därför att regeringen får bestämma beloppets storlek. När det sedan gäller frågan vem beloppet skall tillfalla anser även jag att det bör fördelas på statsverket och kommunen med hälften vardera. Kommunförbundet har invänt att statsverket redan får sina kostnader täckta genom det särskilda avdrag som görs redan i dag. Avdraget är emellertid avsett att täcka de kostnader som uppstår för staten när systemet fungerar på ett normalt sätt. Jag avser med det bl. a. att avgifterna i stort sett betalas i rätt tid och att indrivning bara behöver tillgripas i undantagsfall. Avdraget är alltså inte avsett att täcka de kostnader som uppkommer genom att indrivning måste ske i större omfattning än som är normalt. Inte heller är avdraget avsett att täcka de ränteförluster som statsverket och kommunerna orsakas genom att avgifterna betalas för sent. Enligt min mening bör statsverket och kommunerna ha ersättning också för dessa förluster. Vad jag nu har sagt gäller sådana kommuner som har kommunal trafikövervakning. I övriga kommuner bör statsverket uppbära hela beloppet.

Utöver vad jag ovan har anfört vill jag föreslå att regeringen får möjlighet att besluta om ytterligare höjning av felparkeringsavgifter i samband med indrivning.

Av vad jag nyss har anfört framgår att jag således tillstyrker ett genomförande av TSV:s förslag om en avgiftsförhöjning. Däremot vill jag avstyrka att det införs bestämmelser om att fordon inte får användas om den betalningsskyldige dröjer med betalningen. Sådana bestämmelser är enligt min uppfattning alltför ingripande. I de allra flesta fallen torde det nämligen röra sig om mindre belopp som är obetalda, omkring 100–300 kr.

Liksom TSV anser jag att lagen om felparkeringsavgift bör ändras så att den omfattar även fordon som är upptagna i det militära fordonregistret och fordon som brukas med stöd av saluvagns-, turistvagns-, exportvagns- eller interimslicens. Vad därefter gäller frågan om att uppbära felparke-

ringsavgiften i samband med ersättning för flyttningskostnader anser jag en lämplig ordning vara att det står kommunen fritt att göra detta, om den betalningsskyldige är beredd att medverka därtill. Såsom TSV har föreslagit bör vidare felparkeringsavgifter som hänför sig till fordon vars ägare saknar adress i Sverige indrivas av kronofogdemyndigheten i Stockholm. Sistnämnda två förslag föranleder inte någon lagändring.

De ändringar i felparkeringsavgiftssystemet som jag ovan föreslår medför att vissa blanketter, rutiner och verkställighetsföreskrifter m. m. behöver ändras. Hur lång tid detta kan ta i anspråk är nu inte möjligt att ange exakt. Det bör därför ankomma på regeringen att besluta att de föreslagna bestämmelserna skall träda i kraft. Ett ikraftträdande i början av år 1981 förefaller inte orealistiskt.

Enligt min mening är de ändringar som jag föreslår i lagen om felparkeringsavgift så okomplicerade och begränsade att lagrådets yttrande över dem inte behöver inhämtas.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom kommunikationsdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som har lagts fram.

